

ENKELE RECENTE PUBLICATIES OVER ADAM RIESE

In 1959 was het 400 jaar geleden, dat in het stadje Annaberg in het Erts Gebergte aan de Tsjechoslowaakse grens, de beroemde Duitse rekenmeester Adam Ries(e) overleed. Dit werd op verschillende plaatsen in Duitsland herdacht, o.a. in Riese's geboortedorp Staffelstein, waar aan het oude raatshuis een gedenkteken werd onthuld.

De Duitse Bundespost gaf een speciale postzegel van 10 Pf. uit met Riese's beeltenis. Naar aanleiding van deze herdenking verschenen ook enkele belangrijke publicaties over het leven en het werk van deze beroemde rekenmeester.

Adam Riese werd in 1492 te Staffelstein geboren. Over zijn jeugd weet men zeer weinig. Van 1518 tot 1523 verbleef hij in Erfurt, waar hij rekenonderwijs gaf. De rest van zijn leven bracht hij door in Annaberg, waar hij in 1559 overleed. Nauwkeurige inlichtingen over de huidige stand van de kennis over Riese kan men vinden in een van de drie volgende werkjes, alle verschenen in de loop van het jaar 1959 :

DEUBNER, Fritz. ... nach Adam Ries. Leben und Wirken des grossen Rechenmeisters. Leipzig/Jena, Urania-Verlag, 135 blz., ill.

ROCH, Willy. Adam Ries, des deutschen Volkes Rechenlehrer. Sein Leben, sein Werk und seine Bedeutung. Frankfurt am Main, Verlag K. E. Herfurth, 79 blz., ill.

VOGEL, Kurt. Adam Riese, der deutschen Rechenmeister. Abhandlungen und Berichte des Deutschen Museums, München, 27. Jahrgang, 1959, Heft 3, 37 blz., ill.

Riese's eerste rekenboekje verscheen in 1518 onder de titel « Rechnung auff der linihen ». Van deze eerste druk is echter geen exemplaar gekend. Het werd herdrukt te Erfurt in 1525. Een tweede werkje « Rechnung auff der linihen vnd federn in zal, mass vnd gewicht

auff allerley handierung » kwam in 1522 te Erfurt van de pers. Het leert, naast het rekenen « auff der linien », ook het rekenen met Arabische cijfers. Een derde rekenboek, omvangrijker dan de voorgaande, werd in 1550 te Leipzig gepubliceerd onder de titel « Rechenung nach der lenge, auff den Linihen und Feder ».

Deze rekenboekjes kenden in Duitsland een buitengewoon succes, in het bijzonder dit van 1522 : het werd in de loop van de 16de en 17de eeuw 90 maal herdrukt. Nauwkeurige inlichtingen hierover publiceerde W. ROCH in het artikel : « Adam Riesens Rechenbücher » in het Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie, 6, 1959, 104-113.

Naast rekenboeken schreef Riese ook een werk over algebra, dat echter slechts in handschrift is bewaard gebleven. Over de bronnen van Riese's werk vindt men belangrijke gegevens in de bovengenoemde werkjes, in het bijzonder in dit van Prof. K. Vogel, evenals in zijn artikel « Nachlese zum 400. Todestag von Adam (Ries(e)) » in Praxis der Mathematik, 1, 1959, 85-88.

P. Bockstaele.